
Faktablad – Barlastvatten

Bakgrund och Fakta

För att upprätthålla ett fartygs stabilitet och trim tar fartyg ombord havsvatten i särskilda tankar, främst i de nedre delarna av fartyget. Dessa tankar kallas barlasttankar och vattnet kallas barlastvatten. En del fartyg tar stora mängder barlast medan andra endast tar en liten mängd beroende på deras storlek, design och lastintag. Under 1980-talet uppmärksammades det att organismer och djur förflyttade sig mellan kontinenter och hav i fartygens barlastvatten vilket skapat problem då dessa introducerade och reproducerade sig i främmande områden. Exempel på detta är Zebra musslan som har sitt ursprung i Kaspiska havet men som numer har etablerat sig ibland annat Mälaren och den kinesiska ullhårskrabban som är ofta förekommande längs norska kusten. För att förhindra ytterligare spridning antog IMO¹ år 2004 en konvention som kräver att barlastvatten renas innan det släpps ut från fartyg. Dock har konventionen ännu inte trätt ikraft på grund av för få ratificeringar, även om Sverige ratificerade konventionen år 2009. En anledning till att konventionen dröjt med att träda ikraft är att reningsutrustningen som krävs, inte varit mogen eller uppfyllt de kriterier som krävs ombord på fartyg. Konventionen omfattar alla fartyg som har kapacitet att ta barlast och som går på internationella resor. Konventionen möjliggör undantag för fartyg från reningskravet baserat på en rad kriterier inklusive en kartläggning av den marina faunan i de hamnar ett sådant fartyg skall trafikera.

Svensk Sjöfarts syn på

Svensk Sjöfart välkomnar konventionen men anser att procedurerna för undantag från konventionen är alldeles för omfattande samt byråkratiska och vill därför se en ändring av dessa procedurer. För att belysa orimligheten i konventionen så behöver ett fartyg som trafikerar Helsingør-Helsingborg installera reningsutrustning medan ett fartyg på resa mellan Uddevalla-Luleå inte omfattas av kravet. Att få ett undantag för det förstnämnda fartyget torde rimligtvis inte vara alltför komplext samtidigt som det har minimal påverkan på havsmiljön.

Länkar:

Transportstyrelsen: <http://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Miljo-och-halsa/Barlastvatten/Barlastvatten/Internationell-barlastvattenkonvention/>

IMO:

<http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/BallastWaterManagement/Pages/Default.aspx>

¹ IMO – International Maritime Organization (FN:s sjöfartsorgan)